

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării prin garanții de origine

-----

În temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) și lit. h), art. 8 alin. (1) lit. b) și lit. d), art. 14, art. 42 alin. (12) din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 178-184, art. 415), cu modificările ulterioare, și al art. 13 alin. (1) lit. b) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 14-17, art. 49), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărâre transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/2104 al Comisiei din 4 iulie 2023 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/2402 cu privire la revizuirea valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2023/2104 din 4 octombrie 2023 (CELEX: 32023R2104).

1. Se aprobă Metodologia pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării prin garanții de origine (se anexează).

2. Hotărârea Guvernului nr. 297/2016 cu privire la aprobarea valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 68, art. 336) se modifică după cum urmează:

2.1. clauza de armonizare va avea următorul cuprins:

„Prezenta hotărâre transpune Regulamentul delegat (UE) 2015/2402 al Comisiei din 12 octombrie 2015 de revizuire a valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Deciziei 2011/877/UE a Comisiei, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 333/54 din 19 decembrie 2015 (CELEX: 32015R2402), astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2023/2104 al Comisiei din 4 iulie 2023”;

2.2. tabelul 1 din anexa nr. 1 va avea următorul cuprins:

„Categorია		Tipul de combustibil	Anul construcției		
			înainte de 2016	2016 - 2023	începând cu 2024
Solid	S1	Cărbune superior, precum: antracit, cărbune bituminos, cărbune sub-bituminos	44,2	44,2	53,0
	S2	Biomasă uscată, inclusiv lemn și alte tipuri de biomasă solidă, brichete și pelete de lemn, așchii de lemn uscate, deșeuri de lemn curate și uscate, coji de nuci	33,0	37,0	37,0
	S3	Alte tipuri de biomasă solidă, inclusiv toate tipurile de lemn care nu aparțin categoriei S2	25,0	30,0	30,0
	S4	Deșeuri municipale și industriale (neregenerabile, de origine nebiologică, cum ar fi materialele plastice, cauciucul și alte materiale sintetice) și deșeuri regenerabile/biodegradabile	25,0	25,0	25,0
Lichid	L5	Păcură grea, motorină/carburant diesel, alte produse petroliere	44,2	44,2	53,0
	L6	Biolichide, inclusiv biometanol, bioetanol, biobutanol, biodiesel și alți biocombustibili și e-lichide	44,2	44,2	44,2
	L7	Deșeuri lichide, inclusiv deșeuri biodegradabile și neregenerabile (seu, grăsimi, borhot)	25,0	29,0	29,0
Gazos	G8	Gaze naturale, GPL, gaze naturale lichefiate și biometan	52,5	53,0	53,0
	G9	Hidrogen tranzacționat ¹	44,2	44,2	53,0
	G10	Gaze de rafinărie, gaz de sinteză hidrogen (produs secundar), e-gaze ²	44,2	44,2	44,2
	G11	Biogaz provenit din digestia anaerobă, de la depozitele de deșeuri și de la instalațiile de epurare a apelor uzate	42,0	42,0	42,0
Alți combustibili	O12	Căldură reziduală, inclusiv gazele de evacuare rezultate din procese, produs al reacțiilor chimice exoterme (temperatura de intrare >200°C)		30,0	30,0
	O13	Căldură reziduală, inclusiv gazele de evacuare rezultate din procese, produs al reacțiilor chimice exoterme (temperatura de intrare <200°C)		30,0	20,0
	O14	Energie nucleară		33,0	33,0
	O15	Energie termică solară		30,0	30,0
	O16	Energie geotermică		19,5	19,5
	O17	Alți combustibili care nu au fost menționați anterior		30,0	30,0

¹ Hidrogen vândut de la furnizorul său unui operator de unitate de cogenerare.

² Prin e-gaze se înțelege combustibilul sintetic gazos provenit din hidrogenul din surse regenerabile și dioxidul de carbon captat fie dintr-o sursă concentrată, cum ar fi gazele de ardere provenite de la un sit industrial, fie din aer.”

2.3. punctul 1 din anexa nr. 2 va avea următorul cuprins:

„1. Valorile de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie termică sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Categorie	Tipul de combustibil	Anul construcției									
		înainte de 2016			2016-2023			începând cu 2024			
		apă caldă	aburi	utilizarea directă a gazelor de evacuare	apă caldă	aburi	utilizarea directă a gazelor de evacuare	apă caldă	aburi	utilizarea directă a gazelor de evacuare	
Solid	S1	Cărbune superior, inclusiv antracit, cărbune bituminos, cărbune sub-bituminos	88	83	80	88	83	80	92	87	84
	S2	Biomasă uscată, inclusiv lemn și alte tipuri de biomasă solidă, brichete și pelete de lemn, așchii de lemn uscate, deșeuri de lemn curate și uscate, coji de nuci	86	81	78	86	81	78	86	81	78
	S3	Alte tipuri de biomasă solidă, inclusiv toate tipurile de lemn care nu sunt incluse în categoria S2	80	75	72	80	75	72	80	75	72
	S4	Deșeuri municipale și industriale (neregenerabile, de origine nebiologică, cum ar fi materialele plastice, cauciucul și alte materiale sintetice) și deșeuri regenerabile/biodegradabile	80	75	72	80	75	72	80	75	72
Lichid	L5	Păcură grea, motorină/carburant diesel, alte produse petroliere	89	84	81	85	80	77	92	87	84
	L6	Biolichide, inclusiv biometanol, bioetanol, biobutanol, biodiesel și alți biocombustibili și e-lichide	89	84	81	85	80	77	85	80	77
	L7	Deșeuri lichide, inclusiv deșeuri biodegradabile și neregenerabile (seu, grăsime, borhot)	80	75	72	75	70	67	75	70	67
Gazos	G8	Gaze naturale, GPL, gaze naturale lichefiate și biometan	90	85	82	92	87	84	92	87	84
	G9	Hidrogen tranzacționat	89	84	81	90	85	82	92	87	84
	G10	Gaze de rafinărie, gaz de sinteză, hidrogen (produs secundar), e-gaze	89	84	81	90	85	82	90	85	82

	G12	Biogaz provenit din digestia anaerobă, de la depozitele de deșeuri și de la instalațiile de epurare a apelor uzate	70	65	62	80	75	72	80	75	72
Alți combustibili	O13	Căldura reziduală, inclusiv gazele de evacuare rezultate din procese, produs al reacțiilor chimice exoterme (temperatura de intrare >200°C)	-	-	-	92	87	-	92	87	-
	O14	Căldura reziduală, inclusiv gazele de evacuare rezultate din procese, produs al reacțiilor chimice exoterme (temperatura de intrare <200°C)	-	-	-	92	87	-	92	87	-
	O15	Energie termică solară	-	-	-	92	87	-	92	87	-
	O16	Energie geotermică	-	-	-	92	87	-	92	87	-
	O17	Alți combustibili care nu au fost menționați anterior	-	-	-	92	87	-	92	87	-"

3. Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 236-237, art. 482), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

3.1. la punctul 2, noțiunea „suprafața încălzită a unității” va avea următorul cuprins: „suprafața încălzită a unității – suprafața camerelor de locuit, a bucătăriei și suprafața altor încăperi auxiliare”;

3.2. la punctul 9:

3.2.1. subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) proprietarul/locatarul nu transmite indicațiile contorului mai mult de 2 luni consecutiv, până la verificarea contoarelor prin inspectare de către asociație/gestionar sau, după caz, furnizor/prestator/operator de servicii, și nu are încheiat un contract direct cu prestatorul de servicii care are obligația de a citi indicii echipamentelor de măsurare, iar consumul de apă pentru primele 2 luni de neprezentare se determină pe baza volumului mediu utilizat în ultimele 2 luni anterioare perioadei de neprezentare”;

3.2.2. subpunctul 6) va avea următorul cuprins:

„6) cel puțin unul din echipamentele de măsurare instalate în unitate nu funcționează sau nu deține buletin valabil de verificare metrologică inițială, periodică sau de verificare metrologică după reparație, iar consumatorul nu are încheiat un contract direct cu prestatorul de servicii, a cărui obligație este să asigure consumatorii cu echipamente de măsurare funcționale”;

3.3. punctul 118 va avea următorul cuprins:

„**118.** În cazul contractelor încheiate direct cu furnizorii/prestatorii/operatorii de servicii și pe motiv de absență din unitate pentru o perioadă mai mare de 15 zile, proprietarii/locatarii sunt în drept să solicite recalculări la plata serviciilor care nu sunt contorizate individual și facturate în funcție de numărul de persoane din unitate (apa potabilă, canalizarea, energia termică pentru încălzirea apei, evacuarea deșeurilor, energia electrică utilizată pentru funcționarea ascensoarelor) sau pentru care nu sunt instalate mijloace de măsurare individuală în scopul determinării cuantumului serviciului prestat.

Recalcularea plății la energia electrică utilizată pentru funcționarea ascensoarelor se admite doar în cazul în care lipsesc toți locatarii în unitate.

Cererea privind efectuarea recalculării se depune în termen de 15 zile de la data revenirii în unitate, însoțită în mod obligatoriu de confirmarea eliberată de administratorul asociației/gestionarul condominiului, precum și de alte acte care confirmă absența din unitate, cum ar fi:

a) dovada aflării temporare peste hotarele țării, într-un hotel, instituție curativ-sanatorială, instituție medicală, casă de odihnă sau alte instituții similare;

b) informația eliberată de administrația publică locală care confirmă locuirea temporară într-o altă unitate administrativ-teritorială;

c) dovada aflării copiilor la studii sau la odihnă în perioada vacanței, într-o altă localitate;

d) extrasul din sentința instanței de judecată sau certificatul eliberat de instituția penitenciară despre privațiunea de libertate a persoanei în cauză;

e) certificatul eliberat de unitatea militară sau comisariatul administrativ-militar.

Dacă actele justificative sunt întocmite într-o altă limbă decât cea română, se prezintă traducerea acestora, iar în cazul prezentării copiilor, proprietarul/locatarul depune o declarație pe propria răspundere, prin care își asumă responsabilitatea pentru veridicitatea și conformitatea actelor depuse.

La solicitarea administratorului asociației/gestionarului/furnizorului/prestatorului/operatorului de servicii, proprietarul/locatarul are obligația să prezinte originalele actelor pentru verificarea autenticității acestora (în cazul în care actele se depun fizic) sau varianta scanată a originalului (în cazul în care se solicită recalcularea plății prin mijloace electronice).

Termenul de 15 zile constituie un termen de decădere, iar cererile depuse după expirarea acestuia nu vor fi luate în considerare pentru efectuarea recalculării plăților”;

3.4. la punctul 121, după cuvântul „plată” se introduce textul: „inclusiv în cazul absenței proprietarului/locatarului”;

3.5. punctul 134 va avea următorul cuprins:

„**134.** În cazul emiterii unei facturi de plată eronate, consumatorul are dreptul să solicite recalcularea plăților în termen de până la 6 luni de la data emiterii facturii respective, iar prestatorul de servicii este obligat să efectueze recalculul. Recalcularea se efectuează inclusiv atunci când eroarea rezultă în transmiterea incorectă sau neprezentarea indicilor de calcul, cu condiția ca echipamentele de măsurare din unitatea respectivă să fie sigilate, să funcționeze conform cerințelor tehnice și să dețină un buletin valabil de verificare metrologică. Recalculul este efectuat o singură dată la fiecare 6 luni pentru acest motiv”;

3.6. în anexa nr. 3:

3.6.1. punctul 7 se completează cu următorul text „, , cu excepția cazurilor când rețelele sistemului intern de distribuție traversează pardoseala unității”;

3.6.2. la punctul 8¹, cuvintele „a anului curent” se substituie cu cuvintele „a anului începerii sezonului de încălzire”;

3.6.3. la punctul 30 subpunctul 2):

3.6.3.1. în formulele (23) și (24), textul „**0,9232**” se substituie cu textul „**0,0092**”;

3.6.3.2. în formula (24), textul „**-0,056**” se substituie cu textul „**-0,065**”;

3.6.4. la punctul 32 subpunctul 2), în formulele (33) și (34) textul „**4,2928**” se substituie cu textul „**0,0525**”;

3.6.5. la punctul 33 subpunctul 2), în formulele (37) și (38) textul „**6,8458**” se substituie cu textul „**0,1322**”;

3.6.6. punctul 36 se completează cu enunțul:

„În cazul în care rețelele termice interioare de distribuție neizolate trec prin casa scării, iar la anumite etaje acestea sunt îngrădite prin montarea unor uși, casa scării se consideră neîncălzită”;

3.6.7. punctul 38 se completează cu enunțul:

„În cazul în care subsolul este privatizat sau utilizat integral conform contractelor, cota de energie termică ce revine subsolului nu se calculează în procesul de repartizare și facturare a energiei termice a blocului, fiind repartizată exclusiv unității respective.”

4. În scopul certificării prin garanții de origine a energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va modifica actele sale normative de reglementare în conformitate cu prezenta hotărâre.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul energiei

Dorin Junghietu

METODOLOGIA

pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență

Metodologia pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență transpune Decizia 2008/952/CE a Comisiei din 19 noiembrie 2008 de stabilire a orientărilor detaliate pentru implementarea anexei II la Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 338 din 17 decembrie 2008 (CELEX: 32008D0952).

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență (în continuare – *Metodologie*) reglementează modul de determinare a energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, precum și a economiilor de energie primară obținută în procesul de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență, în vederea certificării prin garanții de origine.

2. Prevederile Metodologiei se aplică de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – *ANRE*) și producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, care dețin unități de cogenerare cu una din următoarele tehnologii:

- a) ciclu combinat cu turbină cu gaze, cu recuperare de energie termică;
- b) turbină cu abur de contrapresiune;
- c) turbină cu abur de condensatie (exclusiv cu prize de termoficare și/sau industriale);
- d) turbină cu gaze prevăzută cu recuperarea de energie termică;
- e) motor cu combustie internă;
- f) microturbine;
- g) motoare Stirling;
- h) pile de combustie;
- i) motoare cu abur;
- j) cicluri Rankine pentru fluide organice;
- k) orice alt tip de tehnologie de producere combinată a energiei electrice și termice.

3. Energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență de o unitate de cogenerare se determină pe baza datelor de exploatare realizate de respectiva unitate în perioada pentru care se solicită garanții de origine.

4. Originea energiei electrice produse în regim de cogenerare de înaltă eficiență se confirmă prin garanția de origine eliberată conform Regulamentului cu privire la garanția de origine pentru energia electrică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 201/2017.

5. Producția de energie electrică a unei unități de cogenerare se consideră ca fiind energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, care poate beneficia de garanții de origine dacă îndeplinește condițiile stabilite în anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării (în continuare – *Legea nr. 92/2014*).

6. Energia electrică produsă prin cogenerare se calculează în conformitate cu următoarele etape:

6.1. etapa 1. Determinarea randamentului global al unității de cogenerare;

6.2. etapa 2. Determinarea producției de energie produsă în cogenerare în cazul în care este îndeplinită condiția menționată la punctul 7 și respectă condiția stabilită la punctul 2 din anexa nr. 2 la Legea nr. 92/2014;

6.3. etapa 3. Determinarea producției energiei produse în cogenerare în cazul în care nu este îndeplinită condiția menționată la punctul 7 și respectă condiția stabilită la punctul 2 din anexa nr. 2 la Legea nr. 92/2014;

6.4. etapa 4. Determinarea raportului implicit dintre energia electrică și energia termică produse în cogenerare;

6.5. etapa 5. Determinarea energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență și a cantității de energie electrică care poate beneficia de garanții de origine.

II. DETERMINAREA RANDAMENTULUI GLOBAL AL UNITĂȚILOR DE COGENERARE

7. Pentru fiecare unitate de cogenerare k inclusă în Configurația de producție în cogenerare, eficiența globală se determină după relația:

$$\eta_{gl,k} = (EE_k + ET_k) / \sum_{k=1}^n B_{k,i}, [\%], \quad (1)$$

unde:

EE_k – energia electrică produsă de unitatea de cogenerare k din Configurație în perioada pentru care se solicită garanții de origine [MWh];

ET_k – energia termică utilă produsă de unitatea de cogenerare k din Configurație, în perioada pentru care se solicită garanții de origine [MWh];

$B_{k,i}$ – energia înglobată în combustibili, determinată pe baza căldurii inferioare de ardere, consumată de unitatea de cogenerare k din Configurație, în perioada pentru care se solicită garanții de origine [MWh].

8. Pentru fiecare unitate de cogenerare k inclusă în Configurația de producție în cogenerare, eficiențele producției de energie electrică și termică, $\eta_{e,k}$ respectiv $\eta_{t,k}$, se determină după relația:

$$\eta_{e,k} = EE_k / \sum_{i=1}^n B_{k,i}, [\%], \quad (2)$$

$$\eta_{t,k} = ET_k / \sum_{i=1}^n B_{k,i}, [\%]. \quad (3)$$

III. DETERMINAREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE ÎN COGENERARE

9. Producția de energie electrică a unei unități de cogenerare k inclusă în Configurația de producție în cogenerare, care se evaluează ca energie electrică produsă în cogenerare, $EE_{cog,k}$, se determină după cum urmează:

a) în cazul unităților de cogenerare pentru care valoarea eficienței globale, determinată conform punctului 7, respectă condiția stabilită la punctul 2 din anexa nr. 2 la Legea nr. 92/2014:

$$EE_{cog,k} = EE_k, [MWh], \quad (4)$$

b) în cazul unităților de cogenerare pentru care valoarea eficienței globale, determinată conform punctului 7, nu respectă condiția stabilită la punctul 2 din anexa nr. 2 la Legea nr. 92/2014:

$$EE_{cog,k} = \min[EE_k, (C_k * ET_k)], [MWh], \quad (5)$$

unde:

C_k – valoarea reală a Raportului energie electrică/energie termică corespunzătoare unității de cogenerare k din Configurație, în cazul în care sunt disponibile date mai recente de exploatare în regim de cogenerare maximă a unităților din respectiva Configurație. În cazuri justificate, în care producătorul nu a putut realiza această determinare, temporar, până la remedierea acestei neconformități, pentru calcule se consideră o valoare C_k egală cu minimumul dintre:

i) valoarea medie a Raportului C calculată pe baza datelor privind producțiile de energie electrică și livrările de energie termică din unitatea de cogenerare k în orele de funcționare cu cele mai mari sarcini termice și debit minim de căldură evacuată (aruncată) la condensator/sisteme de răcire, și

ii) valoarea prestabilită a Raportului C selectată, după caz, dintre valorile prevăzute la punctul 15, în funcție de tipul tehnologiei de cogenerare utilizate de unitatea k, sau conform punctului 16.

10. În cazul unităților de cogenerare k incluse în Configurația de producție în cogenerare, pentru care valoarea eficienței globale, determinată conform punctului 7, nu respectă condiția de la punctul 2 din anexa nr. 2 la Legea nr. 92/2014, eficiența producției de energie electrică ce nu poate fi evaluată ca fiind produsă în cogenerare, $\eta_{e,non\_cog,k}$, se determină astfel:

a) pentru unitățile de cogenerare care nu includ turbină cu abur de condensatie:

$$\eta_{e,non\_cog,k} = \eta_{e,k}, [\%], \quad (6)$$

b) pentru unitățile de cogenerare cu turbină cu abur de condensatie:

$$\eta_{e,non\_cog,k} = \eta_{e,cd,k}, [\%], \quad (7)$$

unde:

$\eta_{e,cd,k}$ – eficiența producerii în regim de condensatie corespunzătoare unității de cogenerare k din Configurație, care include turbină cu abur de condensatie. Valoarea $\eta_{e,cd,k}$ este determinată pe baza datelor de exploatare sau a măsurătorilor de performanță la funcționarea unității în regim de condensatie maximă.

În cazuri justificate, în care producătorul nu poate realiza această determinare, temporar, până la remedierea acestei neconformități, $\eta_{EE,cd,k}$ se poate calcula pe baza caracteristicilor de consum incluse în documentația de înregistrare.

11. Pentru fiecare unitate de cogenerare k inclusă în Configurația de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, consumul de combustibil aferent producerii de energie electrică și termică în cogenerare, $B_{cog,k}$, se determină astfel:

$$B_{cog,k} = \sum_{i=1}^n B_{k,i} - (EE_k - EE_{cog,k}) / (\eta_{e,non\_cog,k} / 100), [MWh]. \quad (8)$$

12. Pentru fiecare unitate de cogenerare k inclusă în Configurația de producție în cogenerare, noile eficiențe ale producției de energie electrică și termică în cogenerare, $\text{CHP } E\eta_k$ respectiv $\text{CHP } H\eta_k$, se determină astfel:

$$\text{CHP } E\eta_k = EE_{\text{cog},k} / B_{\text{cog},k} * 100, [\%]. \quad (9)$$

$$\text{CHP } H\eta_k = ET_k / B_{\text{cog},k} * 100, [\%]. \quad (10)$$

13. Valoarea eficienței globale a producerii energiei electrice și termice în cogenerare a unității k din Configurație este:

$$\text{CHP } \eta = \text{CHP } E\eta + \text{CHP } H\eta, [\%]. \quad (11)$$

IV. DETERMINAREA RAPORTULUI IMPLICIT DINTRE ENERGIA ELECTRICĂ ȘI ENERGIA TERMICĂ PRODUSE ÎN COGENERARE

14. În cazul în care nu se cunoaște „raportul real dintre energia electrică și energia termică” al unității de cogenerare, operatorul centralei electrice poate utiliza „raportul implicit dintre energia electrică și energia termică”.

15. Valorile implicite ale Raportului energie electrică/energie termică sunt următoarele:

15.1. pentru unități de cogenerare cu ciclu combinat cu turbină cu gaze, cu recuperare de energie termică, $C = 0,95$;

15.2. pentru unități de cogenerare cu turbină cu abur de contrapresiune, $C = 0,45$;

15.3. pentru unități de cogenerare cu turbină cu abur de condensatie (exclusiv cu prize de termoficare și/sau industriale), $C = 0,45$;

15.4. pentru unități de cogenerare cu turbină cu gaze, prevăzută cu recuperare de energie termică, $C = 0,55$;

15.5. pentru unități de cogenerare cu motor cu combustie internă, $C = 0,75$.

16. Pentru unitățile de cogenerare aflate în primul an de exploatare sau în etape intermediare de extindere/dezvoltare, se pot considera drept valori prestabilite valorile de proiect, determinate pe baza datelor de proiect, ale Raportului energie electrică/energie termică.

V. DETERMINAREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE ÎN COGENERARE DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ ȘI A ECONOMIILOR DE ENERGIE PRIMARĂ LA PRODUCEREA ENERGIEI ELECTRICE ȘI TERMICE ÎN COGENERARE DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ

17. Pentru fiecare unitate de cogenerare k inclusă în Configurația de producție în cogenerare se determină Economia de Energie Primară PES_k a producției de energie electrică și termică în cogenerare conform formulei de la punctul 2 din anexa nr. 1 la Legea nr. 92/2014:

$$PES_k = \left(1 - \frac{1}{\text{CHP } H\eta_k / \text{Ref } H\eta_k + \text{CHP } E\eta_k / \text{Ref } E\eta_k} \right) * 100, [\%], \quad (12)$$

unde:

Ref $E\eta_k$ – valoarea de referință armonizată a eficienței de producere separată a energiei electrice corespunzătoare unității de cogenerare k din Configurație și se determină conform tabelului 1 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 297/2016 cu privire la aprobarea valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică, cu precizarea că în cazul combustibililor gazoși se aplică factorul de corecție pentru abaterea temperaturii exterioare medii anuale din Republica Moldova față de condițiile ISO (15°C). Pentru Republica Moldova temperatura exterioară medie anuală este de 11°C.

Ref $H\eta_k$ – valoarea de referință armonizată a eficienței de producere separată a energiei termice corespunzătoare unității de cogenerare k din Configurație și se determină conform anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 297/2016 cu privire la aprobarea valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică.

18. Valorile $\text{CHP } \eta$ și PES_k pentru fiecare unitate de cogenerare inclusă în configurația de producție în cogenerare sunt utilizate pentru a verifica îndeplinirea condițiilor prevăzute la punctul 2 din anexa nr. 2 la Legea nr. 92/2014. Pentru certificarea energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, se procedează astfel:

a) în cazul în care ambele condiții sunt îndeplinite, cantitatea $EE_{\text{cog},k}$ se certifică drept energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență ;

b) în cazul în care una sau ambele condiții nu sunt îndeplinite, energia electrică produsă nu se certifică drept energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență.

19. Pentru unitățile de cogenerare incluse în configurația de producție în cogenerare, care au certificat cantitatea $EE_{\text{cog},k}$ drept energie electrică produsă în

cogenerare de înaltă eficiență se determină PES în valori absolute, după cum urmează:

$$PES_{abs,k} = B_{cog,k} * PES_k / (100 - PES_k), [MWh]. \quad (13)$$

VI. DETERMINAREA CANTITĂȚII DE ENERGIE ELECTRICĂ CERTIFICATĂ CARE POATE BENEFICIA DE GARANȚII DE ORIGINE

20. Pentru toate unitățile de producție în cogenerare, care au certificat cantitatea $EE_{cog,k}$ drept energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, conform prevederilor punctului 18 litera a), cantitatea de energie electrică certificată care poate beneficia de garanție de origine se determină după cum urmează:

$$E_{GO} = \min(EE_{livrat}, \sum EE_{cog,k}), [MWh], \quad (14)$$

unde:

EE_{livrat} – energia electrică livrată (vândută) din Configurația de producție în cogenerare, în perioada pentru care se solicită garanții de origine;

$\sum EE_{cog,k}$ – suma pentru toate unitățile de cogenerare incluse în Configurația de producție în cogenerare, care au certificat cantitatea $EE_{cog,k}$ drept energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, în conformitate cu prevederile punctului 18 litera a).

VII. GESTIONAREA DATELOR PENTRU EMITEREA GARANȚIILOR DE ORIGINE

21. Rezultatele calculelor efectuate separat pentru fiecare lună din perioada pentru care se solicită garanții de origine sunt prezentate ANRE, conform tabelului de mai jos:

Unitatea de cogenerare / rezultat calcul	Unitatea nr.	.....	Unitatea nr.	Total Configurație
Energie electrică total produsă [MWh]				
Energie termică utilă produsă [MWh]				
Consum total de combustibil [MWh]				
Consum propriu non-tehnologic din producția proprie [MWh]				
Consum propriu tehnologic din producția proprie [MWh]				
Eficiență electrică [%]				
Eficiență termică [%]				
Eficiență globală [%]				
Eficiență globală minimă [%]				
Eficiența electrică non-cogenerare [%]				
Raport energie electrică/energie termică				
Energie electrică în cogenerare [MWh]				
Consum de combustibil în cogenerare				
Eficiența electrică în cogenerare [%]				
Eficiența termică în cogenerare [%]				
Eficiența globală în cogenerare [%]				
Eficiența electrică de referință [%]				
Eficiența termică de referință [%]				
Factor de corecție cu pierderile evitate prin rețelele electrice				
PES [%]				
PES minim [%]				
Energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență [MWh]				
Consum de combustibil în cogenerare de înaltă eficiență [MWh]				
PES în valoare absolută [MWh]				
Energie electrică livrată [MWh]				
Energie electrică pentru care se pot emite garanții de origine [MWh]				

22. Responsabilul de Configurație poartă răspundere pentru corectitudinea datelor/informațiilor prezentate și asigură, pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, păstrarea tuturor valorilor măsurate, precum și a datelor/informațiilor transmise către ANRE, în scopul emiterii garanțiilor de origine pentru cantitățile de energie electrică produse în regim de cogenerare de înaltă eficiență.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern privind aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării prin garanții de origine

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării prin garanții de origine a fost elaborat de Ministerul Energiei.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului

Proiectul hotărârii a fost elaborat în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) și lit. h), art. 8 alin. (1) lit. (b) și lit. d), art. 14, art. 42 alin. (12) din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 178-184, art. 415), art. 13 alin. (1) lit. b) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 14-17, art. 49), care prevăd atribuțiile Guvernului de a elabora și aproba acte normativ-tehnice ce țin de producerea și distribuția energiei termice, aprobarea valorilor de referință ale eficienței pentru producerea separată a energiei termice și electrice, precum și adoptarea unor regulamente și norme în domeniul gospodăriei comunale, acolo unde se impune reglementarea la nivel central.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Potrivit Rapoartelor ANRE privind monitorizarea pieței energiei electrice¹, pe parcursul trimestrului IV al anului 2023 producerea locală de energie electrică a constituit aproximativ 32% din consumul total de energie electrică, iar din totalul de 317 mil. kWh energie electrică produsă local, 69% o constituie energia electrică produsă de centralele electrice în regim de cogenerare. Pe parcursul trimestrului I al anului 2024 producerea locală de energie electrică a constituit aproximativ 41% din consumul final de energie electrică, iar din totalul 463 mil. kWh energie electrică produsă local, 74% reprezintă energia electrică produsă în regim de cogenerare de CET-urile urbane.

În decursul trimestrului II al anului 2024 producerea locală de energie electrică constituia aproximativ 19,5% din totalul de energie electrică livrată consumatorilor finali, iar din totalul de 187,8 mil. kWh energie electrică produsă local, 34% o reprezintă energia electrică produsă în regim de cogenerare de CET-urile urbane.

În perioada trimestrului III al anului 2024 producerea locală de energie electrică a constituit aproximativ 16,3% din totalul de energie electrică furnizată consumatorilor finali, iar din 169,6 mil. kWh energie electrică produsă local circa 7% a fost produsă în regim de cogenerare de CET-urile urbane. Datele demonstrează că ponderea energiei electrice produsă prin cogenerare este una semnificativă, mai impunătoare în perioada sezonului de încălzire din cauza existenței sarcinii termice, însă, din cauza unor lacune normative, nu se poate de afirmat faptul că respectivele cantități de energie electrică a fost produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență. În context, este de subliniat că, anterior, la 29.05.2014 a fost aprobată Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării (*în continuare - Legea 92/2014*), fiind transpusă parțial Directiva 2012/27/UE, inclusiv Anexa I și II.

În corespundere cu Anexa nr. I din Directiva 2012/27/UE *în momentul punerii în aplicare a principiilor generale pentru calcularea energiei electrice produse prin cogenerare, statele membre utilizează orientările detaliate prevăzute în Decizia 2008/952/CE a Comisiei din 19 noiembrie 2008 de stabilire a orientărilor detaliate pentru implementarea anexei II la Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului.*

Uniunea Europeană a adoptat Directiva nr. 2004/8/CE privind promovarea cogenerării pe baza cererii de energie termică utilă pe piața internă a energiei și de modificare a Directivei

¹ <https://www.anre.md/rapoarte-de-monitorizare-3-73>

92/42/CEE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 52/50, având ca scop crearea unui cadru normativ pentru promovarea și dezvoltarea cogenerării cu randament ridicat a energiei electrice și a celei termice, pe baza cererii de energie termică utilă și a economiilor de energie primară pe piața internă de energie, ținând seama de împrejurările naționale specifice, în special cele privind condițiile economice și climatice.

Directiva nr. 2004/8/CE a fost înlocuită de Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 315 din 14 noiembrie 2012, iar în conformitate cu Tabelului de corespondență prevăzut în Anexa XV a Directivei 2012/27/EU, Anexa II și Anexa III a Directivei 2004/8/CE este corelată la Anexa I și Anexa II a Directivei 2012/27/EU.

În vederea transpunerii Deciziei 2008/952 a Comisiei din 19 noiembrie 2008 de stabilire a orientărilor detaliate pentru implementarea anexei II la Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicată în Monitorul Oficial al Uniunii Europene L 338/55 din 17.12.2008, se impune imperativ intervenția Guvernului pentru înlăturarea lacunei normative prin aprobarea unei Metodologii pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de eficiență înaltă în vederea certificării prin garanții de origine.

În corespundere cu art. 5 și pct. 1 din Anexa nr. 1 la Legea nr. 92/2014, prin cogenerare de înaltă eficiență se înțelege cogenerarea care îndeplinește următoarele criterii:

- a) producția în sistem de cogenerare de la unitățile de cogenerare asigură economii de energie primară, calculate în conformitate cu pct. 2 din anexă, de cel puțin 10%, comparativ cu valorile de referință pentru producerea separată de energie electrică și termică;
- b) producția unităților de mică putere și a unităților de microcogenerare care asigură economii de energie primară.

Punctul 2 din Anexa nr. 1 la Legea nr. 92/2014, prevede și formula în baza căreia se calculează cantitatea de economii de energie primară rezultată în urma producerii în regim de cogenerare a energiei electrice și termice:

$$PES = \left[1 - \frac{1}{\frac{CHP H_{\eta}}{Ref H_{\eta}} + \frac{CHP E_{\eta}}{Ref E_{\eta}}} \right] \times 100 \%$$

Reieșind din formula menționată, la calcularea cantității de economii de energie primară rezultată în urma producerii în regim de cogenerare a energiei electrice și a celei termice urmează a se ține cont și de valorile de referință a eficienței pentru producerea separată de energie electrică, care stabilesc eficiența de exploatare a producerii separate de energie termică și cea electrică pe care cogenerarea intenționează să o înlocuiască.

La caz, este de reținut că, în temeiul Directivei 2004/8/CE, Comisia Europeană, prin Decizia 2007/74/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 32/183, a stabilit valorile de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și energie termică. În plus, Decizia 2007/74/CE prevede și o matrice de valori diferențiate în funcție de factori relevanți, precum anul construcției și tipul de combustibil.

În funcție de evoluțiile tehnologice și de schimbările intervenite în distribuția surselor de energie, Comisia Europeană, la 19.12.2011 a aprobat Decizia 2011/877/UE de stabilire a valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și căldură, în aplicarea Directivei 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului, și de abrogare a Deciziei 2007/74/CE a Comisiei (notificată cu nr. C (2011) 9523), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 343/91.

Decizia respectivă a fost actualizată prin Regulamentul delegat (UE) 2015/2402 al Comisiei din 12 octombrie 2015 de revizuire a valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Deciziei 2011/877/UE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 333/54.

La rândul său, Guvernul Republicii Moldova, prin Hotărârea nr. 297/2016 a aprobat valorile de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică,

fiind transpusă, pe această cale, Decizia 2011/877/UE actualizată în conformitate cu Regulamentul delegat (UE) 2015/2402.

Ulterior, prin Regulamentul Delegat (UE) 2023/2104 din 4 iulie 2023, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) Seria L 4.10.2023, valorile aprobate prin Regulamentul delegat (UE) 2015/2402 au fost actualizate, iar în corespundere cu pct. 3 din HG nr. 297/2016, valorile de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și cea termică urmează a fi revizuiți din patru în patru ani, fapt care până la situația actuală nu s-a materializat, deși la nivel comunitar, valorile de referință au fost deja revizuite.

Astfel, având în vedere că la data de 25 iunie 2024 au fost lansate oficial negocierile de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Guvernul Republicii Moldova, prin Ministerul Energiei are obligația să actualizeze valorile de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și energie termică în corespundere cu Regulamentul Delegat (UE) 2023/2104 din 4 iulie 2023, precum și să aprobe o Metodologie pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de eficiență înaltă în vederea certificării prin garanții de origine.

Mai mult, în vederea certificării faptului că energia electrică pe care o comercializează este produsă prin cogenerare de înaltă eficiență, în temeiul art. 14 alin. (1) din Legea nr. 92/2014, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (*în continuare - ANRE/Agenție*), prin Hotărârea nr. 201/2017 a aprobat Regulamentul cu privire la garanția de origine pentru energia electrică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență, publicată în Monitorul Oficial nr. 277-288 din 04.08.2017 (*în continuare - Regulamentul nr. 201/2017*), care stabilește condițiile, termenele de solicitare și de acordare a garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, livrată în rețeaua electrică, informațiile conținute de garanțiile de origine pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și modul de înregistrare, gestionare, verificare a informațiilor respective.

În corespundere cu pct. 6 din Regulamentul nr. 201/2017, producătorul urmează să prezinte următoarelor informații:

- a) identitatea, amplasarea, tipul (tehnologia) și capacitatea (termică și electrică) instalației în care a fost produsă energia electrică în cauză;
- b) data și locul producției;
- c) puterea calorică inferioară a combustibilului din care a fost produsă energia electrică;
- d) cantitatea de energie termică produsă în regim de cogenerare împreună cu energia electrică și utilizarea acesteia;
- e) cantitatea de energie electrică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență, determinată în conformitate cu anexele nr. 1 și 2 din Legea nr. 92/2014;
- f) economiile de energie primară calculate în conformitate cu anexa nr. 1 din Legea nr. 92/2014, pe baza valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 297 din 16 martie 2016;
- g) eficiența nominală de producere a energiei electrice și termice a instalației;
- h) data la care instalația a fost pusă în funcțiune;
- i) data și țara emiterii garanției și un număr de identificare unic al acesteia.

Subsecvent, potrivit Regulamentului nr. 201/2017, garanția de origine reprezintă un document emis de Agenție, prin care unui producător de energie electrică i se atestă faptul că la originea unei cantități de energie electrică se află un proces de cogenerare de înaltă eficiență, însă, în scopul certificării acestui fapt, cadrul normativ național urmează să prevadă o metodologie pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență, ceea ce impune intervenția Guvernului în acest sens.

Totodată, urmare a solicitărilor parvenite din partea furnizorilor de energie electrică și termică, se propune și modificarea Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 236-237, art. 482), având ca scop ajustarea și îmbunătățirea mecanismelor existente de repartizare și facturare a consumurilor de energie către consumatori.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Hotărârii presupune:

- aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de eficiență înaltă în vederea certificării prin garanții de origine, prin care se reglementează modul de determinare a energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, precum și a economiilor de energie primară la producerea energiei electrice și termice în regim de cogenerare, în vederea certificării prin garanții de origine. Metodologia urmează a fi aplicată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, care dețin și exploatează unități de cogenerare cu una din următoarele tehnologii:

- a) ciclu combinat cu turbină cu gaze, cu recuperare de energie termică;
- b) turbină cu abur de contrapresiune;
- c) turbină cu abur de condensatie (exclusiv cu prize de termoficare și/sau industriale);
- d) turbină cu gaze prevăzută cu recuperarea de energie termică;
- e) motor cu combustie internă;
- f) microturbină;
- g) motoare Stirling;
- h) pile de combustie;
- i) motoare cu abur;
- j) cicluri Rankine pentru fluide organice;
- k) orice alt tip de tehnologie de producere combinată a energiei electrice și termice.

- modificarea valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică din Tabelul 1 de la Anexa nr. 1 la HG nr. 297/2016;

- modificarea valorilor de referință armonizate din Anexa nr. 2 la HG nr. 297/2016;

- ajustarea mecanismelor existente de repartizare și facturare a consumurilor de energie către consumatori, în mod special mecanismul de repartizare a energiei termice între unități în cadrul unui bloc locativ și îmbunătățirea procedurii de efectuare a recalculului în cazul absenței din unitate mai mult de 15 zile.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Una din opțiunile alternative examinate ar fi păstrarea status-quo-ului (situației la zi), care însă presupune un șir de dezavantaje, și anume:

- lipsa unui cadru normativ în ceea ce privește stabilirea cantităților de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării prin garanții de origine;

- inaplicabilitatea Regulamentului nr. 201/2017;

- nerespectarea de către Guvern a angajamentelor asumate conform pct. 3 din HG nr. 297/2016, potrivit căruia valorile de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și cea termică urmează a fi revizuiți din patru în patru ani, fapt care până la situația actuală nu s-a materializat, deși la nivel comunitar, valorile de referință au fost deja revizuite prin Regulamentul Delegat (UE) 2023/2104 din 4 iulie 2023;

- formula de la pct. 2 din Anexa nr. 1 la Legea nr. 92/2014 nu va putea fi aplicată, întrucât la calcularea cantității de economii de energie primară rezultată în urma producerii în regim de cogenerare a energiei electrice și a celei termice urmează a se ține cont și de valorile de referință a eficienței pentru producerea separată de energie electrică, care însă nu sunt ajustate conform pct. 3 din HG nr. 297/2016;

- deficiențe și inechități în mecanismul de repartizare și facturare a consumurilor de energie.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Hotărârea nu va avea un impact asupra sectorului public, inclusiv asupra instituției responsabile

- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, ci dimpotrivă vine să asigure aplicabilitatea Regulamentului nr. 201/2017.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Sub aspectul costurilor, implementarea Hotărârii nu presupune cheltuieli suplimentare la bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

<p>Implementarea prevederilor Hotărârii de Guvern nu ar urma să aibă un impact financiar asupra sectorului privat, ci dimpotrivă asigură, în interesul responsabililor de configurații, să obțină certificate de origine pentru cantitățile de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență.</p>
<p>4.4. Impactul social</p>
<p>Un impact social pozitiv este creșterea încrederii publicului în sistemul energetic național prin asigurarea funcționării pieței garanțiilor de origine în Republica Moldova, întrucât va exista certitudinea că energia electrică produsă este obținută urmare a cogenerării de înaltă eficiență. În partea ce ține de modificările la Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2024, îmbunătățirile aduse contribuie la asigurarea unui mecanism mai clar de repartizare și facturare a consumurilor de energie către consumatori.</p>
<p>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</p>
<p>Prezenta hotărâre nu stabilește careva cerințe care ar putea avea vreun impact sporit asupra datelor cu caracter personal.</p>
<p>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</p>
<p>Prezenta hotărâre nu stabilește careva cerințe care ar putea influența în mod diferit femeile, bărbații și minoritățile de gen.</p>
<p>4.5. Impactul asupra mediului</p>
<p>Luând în considerare beneficiile cogenerării de înaltă eficiență și impactul redus asupra mediului, prezenta hotărâre este în concordanță cu politicile de mediu.</p>
<p>4.6. Alte impacturi și informații relevante</p>
<p>Republica Moldova are un potențial semnificativ pentru aplicarea sistemelor de cogenerare de înaltă eficiență și a sistemelor eficiente de încălzire și răcire centralizată, or, potrivit Agenției Internaționale de Energie (AIE), infrastructura de încălzire centralizată din țara noastră acoperă peste 60% din populația urbană a țării, cu aproximativ 1.200 km de conducte operate ale încălzirii centralizate. Mai mult, AIE a estimat că potențialul tehnic de cogenerare de înaltă eficiență în Republica Moldova este de aproximativ 2.600 GWh pe an. Implementarea tehnologiilor de cogenerare de înaltă eficiență în țară va duce la economii semnificative de energie, la reducerea emisiilor și la îmbunătățirea securității energetice. Prin urmare, promovarea Hotărârii și transpunerea cadrului normativ comunitar aplicabil la caz, este un deziderat care necesită o intervenție a Guvernului.</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p>
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</p>
<p>Prezenta hotărâre urmărește transpunerea în legislația națională a următoarelor acte comunitare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Decizia 2008/952 a Comisiei din 19 noiembrie 2008 de stabilire a orientărilor detaliate pentru implementarea anexei II la Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicată în Monitorul Oficial al Uniunii Europene L 338/55 din 17.12.2008; - Regulamentul Delegat (UE) 2023/2104 din 4 iulie 2023 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/2402 în ceea ce privește revizuirea valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) Seria L 4.10.2023 <p>Gradul de transpunere poate fi vizualizat în tabelele de concordanță elaborate în acest sens.</p>
<p>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</p>
<p>Prezenta hotărâre transpune Decizia 2008/952 a Comisiei din 19 noiembrie 2008 de stabilire a orientărilor detaliate pentru implementarea anexei II la Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului care nu au fost transpuse odată cu aprobarea Legii nr. 92/2014. Subsecvent, întrucât Republica Moldova s-a angajat să transpună la nivel național acquis-ul UE, se impune ca necesar și alinierea continuă, a cadrului juridic național la cel European prin transpunerea Regulamentului Delegat (UE) 2023/2104 din 4 iulie 2023 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/2402 în ceea ce privește revizuirea valorilor de referință</p>

armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului. După cum s-a mai menționat, prin Hotărârea nr. 297/2016 au fost aprobate valorile de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică, fiind transpusă pe această cale Decizia 2011/877/UE actualizată prin Regulamentul delegat (UE) 2015/2402, însă, ulterior, în anul 2023, aceste valori au fost actualizate prin Regulamentul Delegat (UE) 2023/2104.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a Proiectului Hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice” și pe portalul guvernamental.

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13792

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a fost plasat anunțul cu privire la inițierea consultărilor publice

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13821

Respectând prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența decizională au fost organizate consultări publice cu participarea tuturor părților interesate.

Proiectul final al Hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice” și pe portalul guvernamental.

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14227

7. Concluziile expertizelor

În scopul respectării art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a fost supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației precum și a mai fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție, și respectiv expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, sa constatat că proiectul Hotărârii Guvernului asigură transpunerea cadrului normativ european relevant, respectiv Regulamentul delegat (UE) 2023/2104 și Decizia 2008/952/CE, contribuind la consolidarea mecanismelor naționale privind certificarea energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență.

Ca urmare a expertizei anticorupție, se constată că proiectul respectă rigurozitatea de transparență decizională și tehnică legislativă, asigurând cadrul necesar pentru certificarea energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență. De asemenea au fost soluționate recomandările privind clarificarea unor expresii ambigue pentru a evita interpretarea extinse și riscurile aferente implementării. În condițiile reconsiderării acestor aspecte, proiectul poate contribui la realizarea obiectivelor de interes public fără a afecta principiile integrității și transparenței.

Ca urmare a expertizei juridice Proiectul reglementează aspecte esențiale privind stabilitatea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență și certificarea acestora prin garanții de origine, fiind elaborate în conformitate cu legislația națională și europeană aplicabilă. De asemenea recomandările de ajustare aferent momentelor de tehnică legislativă au fost considerate.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect de hotărâre este elaborat în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) și lit. h), art. 8 alin. (1) lit. (b) și lit. d), art. 14, art. 42 alin. (12) din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 178-184, art. 415), art. 13 alin. (1) lit. b) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 14-17, art. 49), care prevăd atribuțiile Guvernului de a elabora și aproba acte normativ-tehnice ce țin de producerea și distribuția energiei termice, aprobarea valorilor de referință ale eficienței pentru producerea separată a energiei termice și electrice, precum și adoptarea unor regulamente și norme în domeniul gospodăriei comunale, acolo unde se impune reglementarea la nivel central.

În același timp, în scopul certificării prin garanții de origine a energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, va aduce în concordanță cu prezenta hotărâre actele sale normative de reglementare, or, în corespundere

cu Regulamentul nr. 201/2017 emis de către ANRE, garanția de origine reprezintă un document emis de Agenție, prin care unui producător de energie electrică i se atestă faptul că la originea unei cantități de energie electrică se află un proces de cogenerare de înaltă eficiență. Mai mult, Regulamentul nr. 201/2017 nu prevede tehnologia „*turbină cu abur de condensare cu prize de termoficare*”, care se întâlnește atât la S.A. „CET-Nord”, cât și la S.A. „Termoelectrica”.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În corespundere cu Metodologia pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență, anexă la prezenta hotărâre, Responsabilii de Configurație urmează să asigure, pe o perioadă de cel puțin 5 ani, păstrarea tuturor valorilor măsurate, datelor/informațiilor transmise către ANRE pentru certificare.

Secretar de Stat

/semnat electronic/

Constantin BOROSAN

SINTEZA

la proiectul de hotărâre privind aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării prin garanții de origine

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
<p>Centrul de Armonizare a Legislație (aviz nr. 31/02-126-883 din 28 ianuarie 2025)</p>	1.	<p>Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării prin garanții de origine și de modificare a unor Hotărâri de Guvern (Hotărârea Guvernului nr. 297/2016 cu privire la aprobarea valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică și Hotărârea Guvernului nr. 281/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale):</p> <p>- Pct. 2 din proiectul HG transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/2104 al Comisiei din 4 iulie 2023 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/2402 în ceea ce privește revizuirea valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 2023/2104 din 4 octombrie 2023, CELEX 32023R2104;</p> <p>- Pct. 1 din proiectul HG și proiectul Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență transpune Decizia 2008/952/CE a Comisiei din 19 noiembrie 2008 de stabilire a orientărilor detaliate pentru implementarea anexei II la Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 338 din 17 decembrie 2008, CELEX 32008D0952.</p> <p>I. Obiectul proiectului</p>	

	<p>Proiectul național prezentat pentru expertiză de compatibilitate are ca scop principal avansarea gradului de transpunere a Regulamentului delegat (UE) 2015/2402 în ceea ce privește revizuirea valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2023/2104 al Comisiei din 4 iulie 2023 și transpunerea primară a Deciziei 2008/952 de stabilire a orientărilor detaliate pentru implementarea anexei II la Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului în vederea completării și perfecționării cadrului național în domeniul energiei electrice și producerii acesteia. Proiectul național își propune stabilirea cantităților de energie electrică, precum și aprobarea valorilor de referință pentru producerea separată de energie electrică și termică, ținând cont de tipul de combustibil. Astfel, în ceea ce privește modificarea HG nr. 297/2016 cu privire la aprobarea valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică, proiectul național este un exercițiu de continuitate a armonizării, întrucât acesta a transpus Decizia 2011/877/UE de punere în aplicare a Comisiei din 19 decembrie 2011 de stabilire a valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și căldură, în aplicarea Directivei 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului, și de abrogare a Deciziei 2007/74/CE a Comisiei (notificată cu nr. C (2011) 9523), actualizată în conformitate cu Regulamentul delegat (UE) 2015/2402.</p> <p>În ceea ce privește aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență din Anexa proiectul HG, acesta este un exercițiu primar de transpunere a Deciziei 2008/952.</p> <p>Asigurarea transpunerii cerințelor în materie de energie electrică reprezintă un obiectiv de cooperare între RM și UE care rezultă din prevederile Acordului de Asociere dintre Republica Moldova</p>	
--	---	--

și Uniunea Europeană, Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”, Capitolul 14 „Cooperare în sectorul energetic”, Anexa VIII *Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii:*

- stabilește modul de determinare a energiei electrice produse în cogenerare de înalte eficiență;
- reglementează modul de confirmare a originii energiei electrice produse;
- stabilește valorile pentru determinarea energiei electrice produse în cogenerare și formulele de calcul pentru fiecare unitate de cogenerare;
- reglementează determinarea economiilor de energie primară la producerea energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență, stabilind formulele de calcul aferente.

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate **Capitolului 15 „Energie”**.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene, prezintă relevanță directă dispozițiile următoarelor acte UE:

1. Regulamentul delegat (UE) 2023/2104 stabilește valorile de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și cea termică, precum și factorii de corecție referitori la pierderile în rețea evitate.

a) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Regulamentului delegat (UE) 2023/2104

În ceea ce privește transpunerea Regulamentului delegat (UE) 2023/2104, menționăm cu titlu general că, proiectul național **asigură transpunerea actului UE**, conform constatărilor de mai jos.

Anexa I din actul UE, care oferă în redacție nouă Anexa I a Regulamentului delegat 2015/2402/UE și reglementează valorile de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică este transpusă prin pct. 2, subpct. 2.1. din proiectul național.

b) Prevederi ale Regulamentului delegat (UE) 2023/2104 non-aplicabile

Dispozițiile art. 1 și art. 2 nu constituie obiect al transpunerii întrucât stabilesc prevederi referitoare la modificarea actului și reflectă norme privind intrarea în vigoare și aplicarea Regulamentului UE.

2. Decizia 2008/952 stabilește orientările detaliate care clarifică procedurile și definițiile necesare pentru aplicarea metodologiei de determinare a cantității de energie electrică produse prin cogenerare, stabilite în anexa II la Directiva 2004/8/CE.

a) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Deciziei 2008/952/CE

În ceea ce privește transpunerea Deciziei 2008/952/CE, menționăm cu titlu general că proiectul național **asigură transpunerea actului UE**, conform constatărilor de mai jos.

Pct. I din Anexa Deciziei UE stabilește modalitatea de calculare a energiei electrice produse prin cogenerare, fiind transpus prin Capitolul II al Metodologiei din Anexa proiectului național.

Subpct. 3 - 4 și 9 din pct. I din Anexa Deciziei UE reglementează modalitatea de determinare a energiei electrice primară și a celei produse în cogenerare de înaltă eficiență, fiind transpuse de Capitolul III al Metodologiei din Anexa proiectului național.

b) Prevederi ale Deciziei 2008/952/CE non-aplicabile

Art. 2 nu constituie obiect al transpunerii întrucât stabilește norme privind intrarea în vigoare și aplicarea Deciziei.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind clauzele de armonizare

Clauza de armonizare a proiectului de HG se va expune în următoarea redacție:

	<p>„Prezenta Hotărâre transpune Regulamentul delegat (UE) 2023/2104 al Comisiei din 4 iulie 2023 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/2402 în ceea ce privește revizuirea valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 2023/2104 din 4 octombrie 2023, CELEX 32023R2104”.</p> <p>Totodată, se va insera clauză de armonizare separată și în proiectul Metodologiei din Anexa proiectului HG în următoarea redacție: ”Prezenta Metodologie transpune Decizia 2008/952/CE a Comisiei din 19 noiembrie 2008 de stabilire a orientărilor detaliate pentru implementarea anexei II la Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 338 din 17 decembrie 2008, CELEX 32008D0952”.</p> <p>De asemenea, clauza de armonizare existentă în HG nr. 297/2016 se va expune în următoarea redacție: ”Prezenta Hotărâre transpune Regulamentul delegat (UE) 2015/2402 al Comisiei din 12 octombrie 2015 de revizuire a valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Deciziei 2011/877/UE a Comisiei, publicat în Jurnalul Oficial L 333/54 din 19 decembrie 2015, CELEX: 32015R2402, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2023/2104 al Comisiei din 4 iulie 2023”.</p> <p>Acest lucru este justificat prin faptul că, Decizia 2011/877/UE de punere în aplicare a Comisiei din 19 decembrie 2011 de stabilire a valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și căldură, în aplicarea Directivei 2004/8/CE este abrogată și substituită prin Regulamentul 2015/2402/UE.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p> <p><u>Se acceptă</u></p> <p><u>Se acceptă</u></p>
--	--	--

		<p><i>b) Obiecții privind Tabelele de concordanță</i></p> <p>În conformitate cu Anexa nr. 2 la HG 1171/2018, în cazul în care prevederile actului juridic european au constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, se menționează titlul 5 actului normativ național, articolul, alineatul, paragraful etc. care au transpus dispozițiile europene, în compartimentul 7 al Tabelului de concordanță. Totodată, recomandăm delimitarea corespunzătoare a pct. din actele UE și a corespondentelor acestora din proiectul național.</p> <p>V. Concluzii</p> <p>Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura revizuirea instrumentelor de armonizare prin prisma obiecțiilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p>
<p style="text-align: center;">Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (aviz nr. 06-01/505 din 30 ianuarie 2025)</p>	<p style="text-align: center;">2.</p>	<p>1. La pct. 2, lit. c), de exclus sintagma „cu prize de termoficare”</p> <p><u>Argumentare:</u> Directiva (UE) 1791/2023 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2023 privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului 2023/955, anexa II, pct. 2, prevede pentru tipul unității: turbină cu abur în condensare o valoare unică a raportului implicit energie electric/energie termică, $C=0,45$, și face divizări/concretizări pentru turbine cu condensare fără prelevare sau cu prize de termoficare. Astfel considerăm că tehnologia „turbină cu abur de condensare cu prize de termoficare”, care se întâlnește atât la S.A. „CET-Nord”, cât și la S.A. „Termoelectrica” se încadrează perfect în tehnologiile de cogenerare care intră sub incidența Directivei nominalizate (anexa II). De menționat, art. 38 al Directivei 2023/1791/UE, prevede: Directiva 2012/27/UE, astfel cum a fost modificată prin actele menționate în anexa XVI partea A, este abrogată de la 12 octombrie 2025, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre în ceea ce privește termenele de transpunere în dreptul intern a directivelor menționate în anexa XVI partea B.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă parțial</u></p> <p>Subliniem că, deși tehnologiile „turbină cu abur de condensare (pură)” și „turbină cu abur de condensare cu prize de termoficare și/sau industriale” sunt utilizate în producția de energie, totuși ele diferă semnificativ.</p> <p>Astfel, „turbină cu abur de condensare (pură)” este utilizată doar pentru producerea de energie electrică, iar aburul rămas este îndreptat într-un condensator, unde cedează căldura apei de răcire. În această tehnologie, surplusul de energie termică este pierdut în procesul de condensare al aburului în condensator.</p> <p>Tehnologia „turbină cu abur de condensare cu prize de termoficare și/sau industriale” permite atât</p>

		<p>2. La pct. 2, lit. g) a Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență, este indicat „<i>motoare cu ardere externă</i>”, iar în anexa II, partea II, pct. 7 a Directivei (UE) 1791/2023 este arătat: „<i>motoare Stirling</i>”. Menționăm că din categoria motoarelor cu ardere externă fac parte: motorul cu abur și motorul Stirling. Astfel, în opinia noastră</p>	<p>producerea de energie electrică în regim de condensare pură, cât și producerea combinată a energiei electrice și a celei termice, utilizând aburul prelevat din prizele de termoficare și/sau industriale, în regim de cogenerare, diminuând astfel fluxul de abur în condensator și, respectiv, căldura cedată apei de răcire. Astfel, doar turbina de condensatie și prizele reglabile pot fi utilizate pentru cogenerarea energiei electrice și termice.</p> <p>Mai multe țări din Uniunea Europeană, precum Germania, Franța, Italia, Polonia, Olanda, Spania, România reflectă tehnologia „<i>turbină cu abur de condensatie cu prize de termoficare</i>” separat în procesul de determinare a cantității de energie electrică produsă în regim de cogenerare, în scopul obținerii certificatelor de origine.</p> <p>Astfel, s-a substituit pct. 2 lit. c) prin sintagma „<i>turbină cu abur de condensatie (exclusiv cu prize de termoficare și/sau industriale)</i>”</p> <p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p>
--	--	---	--

		<p>considerăm necesar de a înlocui sintagma de la lit. g.) „<i>motoare cu ardere externă</i>” cu sintagma „<i>Motoare Stirling</i>”.</p> <p>La Hotărârea Guvernului nr. 281/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale.</p> <p>3. La pct. 118, de completat cu următoarea frază: „În cazul în care persoanele din unitate prezintă actele care confirmă lipsa persoanelor în unitate direct furnizorului pentru recalculare, la cerere se anexează și dovada notificării administratorului asociației sau gestionarului condominiului”.</p> <p><u>Argumentare:</u> Considerăm că, în scopul respectării principiului transparenței, administratorul sau gestionarul condominiului trebuie să fie informat înainte de a depune cererea pentru recalcularea unor servicii direct furnizorului, pentru a exclude erorile, precum și solicitările nejustificate. Totodată, administratorul sau gestionarul condominiului poate să dețină unele informații suplimentare necesare pentru a asigura corectitudinea recalculării.</p>	<p><u>Se acceptă parțial</u></p> <p>pct. 118 a fost redactat astfel că, la solicitarea de recalculare a unor plăți pe motiv de absență în unitate mai mult de 15 zile, se anexează în mod obligatoriu confirmarea din partea administratorului asociației/gestionarului, fiind pe această cale asigurată și informarea acestora despre lipsa din unitate a anumitor persoane</p>
<p>Agenția Proprietăți Publice <i>(aviz nr. 05-04-572 din 28 ianuarie 2025)</i></p>	<p>3.</p>	<p>Lipsa obiecțiilor.</p> <p>Totodată, reieșind din prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Agenția Proprietății Publice determină oportun consultarea proiectului cu societățile pe acțiuni din domeniul energetic în care statul deține cotăparte din capitalul social, care urmează să implementeze prezentul proiect.</p>	<p>S-a luat act</p>
<p>S.A. „Termoelectrica” <i>(aviz nr. 79/737 din 03 februarie 2025)</i></p>	<p>4.</p>	<p>1. Completarea pct. 3 din proiectul Hotărârii de Guvern cu următoarele prevederi (Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale):</p> <p>- pct. 9 de suplinit cu alin. 8) „<i>unul din echipamentele de măsurare instalate în unitate nu funcționează sau nu deține buletin de verificare metrologică inițială, periodică sau de verificare metrologică după reparație, iar consumatorul nu are încheiat un contract direct cu prestatorul de servicii, a cărui obligație este să asigure consumatorii cu echipamente de măsurare funcționale</i>”. Această modificare este necesară din</p>	<p><u>Se acceptă</u></p> <p>s-a modificat subpct. 6 de la punctul 9 a HG nr. 281/2024, astfel încât să reglementeze și situațiile descrise de către furnizor</p>

	<p>considerentul că există unități în care sunt instalate câteva echipamente de măsurare (ex. bucătărie, baie etc). Respectiv, sunt situații în care unul din echipamente este deteriorat sau a expirat buletinul de verificare metrologică. Consumatorul invocă faptul că deține măcar pentru un echipament funcțional și actele necesare. Astfel, pentru a nu prejudicia/discrimina ceilalți consumatori din bloc este necesară modificarea propusă.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pct. 10 de suplinit cu următoarea prevedere: În cazul netransmiterii indicilor echipamentelor de măsurare, determinarea volumului de apă în primele 2 luni va fi efectuată reieșind din volumul mediu utilizat în ultimele 2 luni precedente. În pct. 9 alin. 2) este stipulat că dacă proprietarul/locatarul nu transmite indicii 2 luni consecutiv, unitatea se consideră necontorizată, însă nu este descrisă metoda de determinare a volumului de apă pentru aceste 2 luni. - la pct. 121 după cuvântul „plată” de suplinit cu următoarea sintagmă: „în cazul absenței locatarului”. Concretizare pentru a clarifica cazurile în care nu se admit scutiri pentru plata serviciilor corespunzătoare. - de suplinit pct. 134 cu următoarea prevedere: „Recalculul pentru cantitatea de energie termică pentru prepararea apei calde menajere în cazul transmiterii incorecte sau netransmiterii indicilor se efectuează cu condiția că echipamentele de măsurare în unitatea dată, dețin buletin de verificare metrologică valabil, sunt sigilate și funcționează conform cerințelor tehnice. Recalculul poate fi efectuat o dată la 6 luni”. Pentru a responsabiliza consumatorii de a transmite indicii echipamentelor de măsurare și pentru claritatea condițiilor pentru care poate fi efectuat recalculul. <p>2. Anexa la proiectul Hotărârii Guvernului</p> <p>În pct. 2 și pct. 7 din Metodologia pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență este utilizată noțiunea „exploatare comercială”. Pentru a nu crea confuzii, reieșind din faptul că în cadrul normativ existent nu se</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p> <p>s-a modificat subpct. 2 de la punctul 9 a HG nr. 281/2024 astfel încât să descrie inclusiv metoda de determinare a volumului de apă pentru aceste 2 luni de necomunicare</p> <p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p> <p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u> Punctul 134 modificat</p> <p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p>
--	--	---

		regăsește această noțiune se propune definirea acesteia. Menționăm faptul că noțiunea respectivă se regăsește în legislația din România, însă pentru acest gen de activitate ANRE eliberează licență (licență pentru exploatare comercială).	
<p>S.A. „CET-Nord” (<i>aviz nr. 413-08/0149 din 03 februarie 2025</i>)</p>	5.	<p>1. La pct. 2 din Metodologia pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență, următoarele tehnologii să se expună separat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - turbină cu abur de condensatie, și - turbină cu abur de condensatie cu prize de termoficare. <p>2. La proiectul de modificare a Regulamentului aprobat prin HG nr. 281/2024:</p> <p>2.1 La pct. 3.2.1 din proiectul hotărârii cuvintele „a anului curent” să se substituie cu cuvintele „a anului începerii sezonului de încălzire”, fiind astfel concretizat faptul că sunt aplicate consumurile din lunile de vară ale anului în care a început sezonul de încălzire și valabile numai pentru sezonul respectiv;</p> <p>2.2 La pct. 2 din Regulament, sintagma „încăperilor nelocuibile” să se substituie cu cuvintele „altor încăperi auxiliare”, asigurându-se o corelare terminologică între noțiunile din HG nr. 281/2024 și cele din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, potrivit cărora prin noțiunea de locuință – se înțelege o construcție sau încăpere izolată alcătuită din una sau din mai multe camere de locuit, precum și din alte încăperi auxiliare (bucătărie, bloc sanitar etc.), care satisface cerințele de trai ale unei persoane sau ale mai multor persoane (familii).</p> <p>2.3 Punctul 7 din Anexa nr. 3 a HG nr. 281/2024, la sfârșit, se propune a fi completat cu următorul text „cu excepția cazurilor când rețelele sistemului intern de distribuție traversează pardoseala unității”. Menționăm că, această completare este necesară pentru situația în care blocul locativ nu dispune de subsol, însă rețelele termice de distribuție sunt amplasate în pardoseala unității, generând astfel un aport direct de energie</p>	<p><u>Se acceptă parțial</u> Argumentarea tehnică este expusă mai sus, fiind substituit pct. 2 lit. c) prin sintagma „<i>turbină cu abur de condensatie (exclusiv cu prize de termoficare și/sau industriale)</i>”</p> <p><u>Se acceptă</u></p> <p><u>Se acceptă</u></p> <p><u>Se acceptă</u> Prevedere completată</p>

		<p>termică în interiorul acesteia. Modificarea propusă are scopul de a reflecta această situație tehnică și de a asigura o aplicare corectă și echitabilă a normelor.</p> <p>2.4 Având în vedere că în petițiile consumatorilor se ridică frecvent problema legalității repartizării aportului de căldură de la casa scării pentru toți locatarii, în cazul în care rețelele termice interioare de distribuție neizolate trec prin casa scării, iar la anumite etaje acestea sunt îngrădite prin montarea unor uși, propunem completarea pct. 36 din Anexa nr. 3 a HG nr. 281/2024, astfel încât să fie reglementată tratarea acestor situații ca fiind „casa scării neîncălzită”.</p> <p>2.5 Pentru a asigura un mecanism clar și unitar de repartizare a energiei termice în cadrul unui bloc locativ, rugăm de a fi clarificată în mod expres modul de determinare a cotei de energie termică aferente subsolului, în cazul în care acesta este integral privatizat, întrucât la situația actuală este descrisă doar formula aplicabilă pentru determinarea cotei de energie termică ce revine subsolului în cazul în care o parte din suprafața acestuia este privatizată.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u> Prevedere completată</p> <p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u> Prevedere completată</p>
<p>S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord” (<i>aviz nr. 02-130 din 03 februarie 2025</i>)</p>	<p>6.</p>	<p>Propunem excluderea din textul pct.118 a Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale (Hotărârea Guvernului nr. 281/2024) a propoziției a 2-a: „În cazul în care repartizarea energiei electrice utilizată pentru locurile de uz comun și funcționarea ascensoarelor se efectuează de furnizorul de energie electrică, recalcularea se efectuează doar în cazul lipsei tuturor persoanelor în unitate.” și a sintagmei „furnizorului” din propoziția a treia.</p> <p>Comentariu: Conform primei propoziții, recalculul poate fi efectuat doar în cazul serviciilor necontorizate sau facturate în funcție de numărul de persoane, ceea ce ar corespunde posibilităților tehnice de efectuare a acestor recalculare și ar avea o anumită logică, dar în cazul în care am accepta efectuarea recalculului în alte cazuri conform pct.103, 104 (repartizarea de către furnizor în dependență de cota parte din suprafața totală a</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă parțial</u></p> <p>prevedere modificată astfel că, recalculare la plăți se admit numai pentru energia electrică utilizată pentru funcționarea ascensoarelor și doar în cazul lipsei tuturor persoanelor în unitate</p>

		unităților), lipsa totală sau parțială a persoanelor nu are nici o legătură cu cota parte deținută din imobil. Suplimentar menționăm că, recalculul presupune majorarea facturilor la alte persoane, iar, suma ar depăși cotele părți deținute, ceea ce este inechitabil față de persoanele care s-au aflat în acea perioadă în locuințe și, cărora deja li s-a repartizat spre achitare serviciul. Considerăm că aceste sume reprezintă un minim de exigențe necesare menținerii în stare funcțională a imobilului, astfel încât ar fi trebuit echivalate cu serviciile enumerate în pct.121	
S.A. „Apă-Canal Chișinău” (aviz nr. 01-962 din 03 februarie 2025)	7.	Lipsa obiecțiilor	S-a luat act
Ministerul Finanțelor (aviz nr. 07/5-03/49/152 din 04 februarie 2025)	8.	Lipsa obiecțiilor	S-a luat act
IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (aviz nr. 15 - 118 din 04 februarie 2025)	9.	Lipsa obiecțiilor	S-a luat act
Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) (aviz nr. 38 din 04 februarie 2025)	10.	Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-69-530 din 20.01.2025, privind avizarea proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării prin garanții de origine și de modificare a unor Hotărâri de Guvern (Hotărârea Guvernului nr. 297/2016 cu privire la aprobarea valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică și Hotărârea Guvernului nr. 281/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale) (număr unic 24/MEn/2025). La pct. 3 din proiectul de hotărâre (<i>Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2024 (...), se modifică</i>	

*după cum urmează: 3.1. Pct. 118 se expune în redacție nouă după cum urmează: „118. În cazul absenței persoanelor în unitate mai mult de 15 zile, de la administratorul asociației, sau gestionarul condominiului sau furnizorul de serviciu, pot fi solicitate recalculări pentru plata unor servicii, ..., în baza actului ce confirmă lipsa persoanelor din unitatea respectivă, eliberat de către administratorul asociației sau gestionarul condominiului. În cazul în care repartizarea energiei electrice utilizată pentru locurile de uz comun și funcționarea ascensoarelor se efectuează de furnizorul de energie electrică, recalcularea se efectuează doar în cazul lipsei tuturor persoanelor în unitate. La întoarcere sau înainte de plecare, persoanele din unitate prezintă administratorului asociației sau gestionarului condominiului sau furnizorului actele ce confirmă lipsa persoanelor în unitate, eliberate de autoritățile/instituțiile competente: ...**b) certificatul eliberat de primăria localității**):*

menționăm, că autoritățile administrației publice locale nu țin evidența locatarilor din blocurile locative (condominii), inclusiv nu înregistrează plecările sau revenirile locatarilor în locuințe după anumite perioade de timp. Respectiv, impunerea unor asemenea sarcini autorităților administrației publice locale (APL) va pune presiune pe capacitatea administrativă și așa limitată a APL și presupune consum de resurse administrative, fără acoperire financiară, totodată excede atribuțiile legale ale „primăriei”, ca structură funcțională, prevăzute la art. 40 alin. (2) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală. Prin urmare, o asemenea competență (de a ține evidența locatarilor și de a confirma lipsa temporară a acestora în unitatea de condominiu) poate fi exercitată de către APL doar în cazul în care APL este și gestionarul condominiului concret și aprobă un asemenea mod de evidență. Totodată, atragem atenția asupra utilizării inadecvate a sintagmei „*primăria localității*”, or „primăria” este o „structură funcțională care asistă primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale” (art. 1 din Legea nr. 436/2006),

Se acceptă
prevedere modificată

		<p>respectiv nu este a localității (poate fi, de ex., primăria din unitatea administrativ-teritorială X sau Y, care de altfel, poate fi constituită din mai multe localități, sau, alternativ, primăria unității administrativ-teritoriale X sau Y).</p> <p>CALM susține proiectul de hotărâre, cu condiția înlăturării discrepanțelor sus-menționate.</p>	
<p>Ministerul Mediului (aviz nr. 13-05/298 din 04 februarie 2025)</p>	11	Lipsa obiecțiilor	S-a luat act
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (aviz nr. 03-447 din 11 februarie 2025)</p>	12	Lipsa obiecțiilor	S-a luat act
<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz nr. 21-549 din 04 februarie 2025)</p>	13	<p>Ca urmare a examinării <i>proiectului de hotărâre a Guvernului privind aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării prin garanții de origine și de modificare a unor Hotărâri de Guvern (Hotărârea Guvernului nr.297/2016 cu privire la aprobarea valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică și Hotărârea Guvernului nr.281/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale) (număr unic 24/MEn/2025)</i>, în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele.</p> <p>1. Potrivit Notei de fundamentare la proiect, scopul aprobării proiectului Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de eficiență înaltă în vederea certificării prin garanții de origine ține de clarificarea cadrului normativ pentru determinarea cantităților de energie electrică produse în regim de cogenerare de înaltă eficiență. Astfel, în esență, proiectul constă în stabilirea metodologiei de calcul, a mecanismelor necesare pentru certificarea energiei electrice produse prin cogenerare de înaltă eficiență, a mecanismului de ajustare periodică a valorilor de referință pentru producerea</p>	S-a luat act

	<p>separată de energie electrică și termică, a obligațiilor producătorilor de energie electrică și termică din cogenerare etc., iar din această perspectivă comunicăm lipsa obiectivelor și propunerilor.</p> <p>2. Totodată, autorul (Ministerul Energiei) propune modificări la Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.281/2024, ca răspuns la solicitările venite din partea furnizorilor de energie electrică și termică. În acest sens, înaintăm următoarele propuneri de îmbunătățire a proceselor de facturare, achitare și livrare a serviciilor către consumatori, precum și de protecție a drepturilor consumatorilor de servicii comunale și necomunale.</p> <p>Respectiv, la pct.3.1. din proiect, în partea ce ține de redacția propusă la pct.118, primul enunț urmează a fi completat cu textul „ <i>în cazul contractelor încheiate între furnizor/prestator/operator de servicii și proprietar/locatarul unității.</i>”. Or, în caz contrar ar fi lipsită de substanță normativă eliberarea actului ce confirmă lipsa persoanelor din unitate eliberat de către administratorul asociației sau gestionarul condominiului, în cazul în care lipsește un contract direct cu furnizorul/prestatorul/operatorul de servicii, fiind servicii intermediare prin asociație/gestionar.</p> <p>Tot la acest punct (pct.118), al treilea enunț, în partea ce ține de <i>actele ce confirmă lipsa persoanelor în unitate eliberate de „autoritățile/instituțiile competente”</i> și care mai jos sunt enumerate la literele a) – f) ale acestui punct, precizăm că, potrivit prevederilor art.7 din Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018: „Autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public”. Prin urmare, având în vedere că actele enumerate sunt emise de hoteluri, instituții curative-sanatoriale, case de odihnă, agenții de turism etc., care nu</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u> prevedere modificată</p> <p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u> prevedere modificată</p>
--	--	---

	<p>dețin prerogative de putere publică, menționăm despre <i>necesitatea substituirii terminologiei „autoritățile/instituțiile competente” cu cuvintele „următoarele entități”</i>.</p> <p>În continuare, la <i>pct.118¹</i>, cu referire la prevederea ce stabilește că <i>originalele actelor enumerate la pct.118 sau copiile autentificate ale acestora se prezintă administratorului asociației sau gestionarului condominiului, după caz furnizorului</i>, semnalăm faptul că, norma propusă impune cheltuieli suplimentare și nejustificate pentru proprietar/locatar pentru autentificarea copiilor de pe acte, cheltuieli care pot depăși efectiv suma recalcularilor. Or, în conformitate cu prevederile art.30 alin.(1) ale Legii nr.246/2018 privind procedura notarială, <i>notarul autentifică actele juridice pentru care actele legislative stabilesc forma autentică obligatorie</i>, cum este și prezenta speță. Mai mult ca atât, având în vedere necesitatea ca recalcularea să fie solicitată pentru absența de 15 zile pentru <i>mai multe servicii</i>, atunci inevitabil apare situația în care proprietarul/locatarul va trebuie să prezinte în cazul unor furnizori/ prestatori/operatori de servicii <i>mai multe copii</i> de pe actele enumerate la pct.118, deoarece originalul actului poate fi doar într-un singur exemplar. Astfel, propunem ca autorul să prevadă faptul că <i>proprietarul/locatarul să prezinte copii de pe actele enumerate la pct.118 cu prezentarea originalului actului pentru verificarea autenticității acestuia (în cazul în care actele se depun fizic) sau cu scanarea originalului actului confirmativ (în cazul în care se solicită recalcularea plății unor servicii prin mijloace electronice)</i>.</p> <p>Subsecvent, la formularea normei de la <i>pct.118²</i> se va ține cont de faptul că, <i>actul ce confirmă lipsa persoanelor din unitate se eliberează nu doar de către administratorul asociației sau gestionarul condominiului</i>, or autorul însuși a prevăzut la <i>pct.118 lit.a) – f) mai multe entități care pot elibera aceste acte confirmative</i>.</p> <p>În final, având în vedere că legiuitorul operează pe tot parcursul redacției în vigoare a Regulamentului cu privire la prestarea și</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u> prevedere modificată</p> <p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u> prevedere modificată</p> <p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p>
--	---	---

		achitarea serviciilor comunale și necomunale (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.281/2024), cu noțiunea „ <i>furnizor/prestator/operator de servicii</i> ” (explicându-i sensul la pct.2 din Regulamentul menționat, ca fiind <i>agent economic care prestează sau distribuie consumatorilor servicii comunale și necomunale</i>), recomandăm să se utilizeze și în cazul prezentului proiect această terminologie generică integrală și nu doar „ <i>furnizor de serviciu</i> ”.	
Expertizare			
Ministerul Justiției (aviz nr. 04/2-2714 din 18 martie 2025)	14	<p>Potrivit notei de fundamentare, reglementările propuse prin proiect sunt elaborate în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) și h), art. 8 alin. (1) lit. b) și d), art. 14, art. 42 alin. (12) din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și art. 13 alin. (1) lit. b) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002, care prevăd atribuțiile Guvernului de a elabora și aproba acte normativ-tehnice ce țin de producerea și distribuția energiei termice, aprobarea valorilor de referință ale eficienței pentru producerea separată a energiei termice și electrice, precum și adoptarea unor regulamente și norme în domeniul gospodăriei comunale, acolo unde se impune reglementarea la nivel central. Proiectul este elaborat inclusiv în scopul transpunerii Regulamentului delegat (UE) 2023/2104 al Comisiei din 4 iulie 2023 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/2402 în ceea ce privește revizuirea valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 2023/2104 din 4 octombrie 2023, CELEX 32023R2104. În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul emiterii actului normativ.</p> <p>Aferent rigorilor normative, se vor reține următoarele: La proiectul hotărârii: Dat fiind faptul că prin hotărâre se operează modificări în Hotărârea Guvernului nr. 297/2016 cu privire la</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p> <p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p>

	<p>aprobarea valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică și în Hotărârea Guvernului nr. 281/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, denumirea proiectului se va expune în următorul mod: privind aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării prin garanții de origine și modificarea unor hotărâri ale Guvernului.</p> <p>Clauza de armonizare se va include după clauza de adoptare a proiectului (a se vedea: pct. 34 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018).</p> <p>La pct. 2: dispoziția de modificare, după denumirea Hotărârii Guvernului nr. 297/2016, se va completa cu sursa de publicare a acesteia – „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 68, art. 336)”;</p>	<p>Prin similitudini cu Hotărârea de Guvern nr. 1060/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă, în anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr.1060/2023, au fost operate Modificările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului, respectiv, considerăm necesar pentru acest caz de a utiliza aceiași abordare a denumirii actului normativ .</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.852/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor electrice, care prevede și abrogarea unor hotărâri, dar în denumire nu este menționat;</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, care prevede și abrogarea unor hotărâri, dar în denumire nu este menționat</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p>
--	---	---

	<p>la sbp. 3.6.1, în partea dispozitivă, textul „la pct. 7, la sfârșit,” urmează a fi substituit cu textul „pct. 7”. Se va reține că, completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia;</p>	Se acceptă
	<p>în dispoziția sbp. 3.6.2 termenul „cuvântul” va fi substituit cu termenul „cuvintele”;</p>	Se acceptă
	<p>la sbp. 3.6.3, în dispoziție, textul „subpct. 2” se va substitui cu textul „subpct. 2)” (observația este valabilă inclusiv pentru sbp. 3.6.4 și 3.6.5). Totodată, modificările propuse se vor expune structurat, pentru formula (23), respectiv, formula (24);</p>	Se acceptă
	<p>la sbp. 3.6.6 și 3.6.7, modificările propuse la punctele 36 și 38, urmează a fi expuse din alineat.</p>	Se acceptă
	<p>La proiectul Metodologiei: Întru corectitudinea redactării, parafa de aprobare se va reda după cum urmează: „Aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. ___/2025”.</p>	Se acceptă
	<p>La pct. 1, semnalăm că, clauza de armonizare urmează a fi plasată nemijlocit după denumire și expusă fără numerotare.</p>	Se acceptă
	<p>La pct. 6, pentru corectitudinea redactării, după textul „anexele nr. 1 și nr. 2”, prepoziția „din” se va substitui cu prepoziția „la” (observația este valabilă pentru poate cazurile similare din text).</p>	Se acceptă
	<p>La pct. 7, pentru utilizarea limbajului specific normativ, la Etapa 2 și Etapa 3, cuvântul „satisfăcută” se va substitui cu cuvântul „îndeplinită”.</p>	Se acceptă
	<p>La pct. 18, textele „conform Hotărârii de Guvern nr. 297/2016 (Anexa 1, Tabelul 1)” și „conform Hotărârii de Guvern nr.</p>	Se acceptă

		<p>297/2016 (Anexa 2)” se vor substitui cu textele „conform tabelului 1 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 297/2016”, respectiv, „conform anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 297/2016”.</p> <p>Se va rectifica numerotarea capitolului „Determinarea cantității de energie electrică certificată care poate beneficia de garanții de origine”, numerotat greșit cu „V”, întrucât urmează după capitolul III.</p> <p>La capitolul V (pct. 22 și 23), atragem atenția că, dispozițiile finale nu sunt specifice anexelor la actele normative. Totodată, conținutul pct. 22 și 23 nu este caracteristic dispozițiilor finale, care, potrivit art. 47 din Legea nr. 100/2017, cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ. Deci, denumirea capitolului urmează a fi revizuită și modificată corespunzător conținutului acestuia.</p> <p>Numerotarea elementelor structurale ale proiectului se va efectua conform art. 52 alin. (2) și (3) din Legea nr. 100/2017.</p> <p>De regulă, punctele nu au denumire, sunt expuse fără utilizarea cuvântului „punct” și se însemnează consecutiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, începând cu primul și terminând cu ultimul, de la începutul și până la sfârșitul actului normativ. Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă Cuvintele „dispoziții finale” se substituie cu cuvintele „ Gestionarea datelor pentru emiterea garanțiilor de origine”.</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p>
<p style="text-align: center;">Centrul Național Anticorupție (aviz nr. 06/2/4468 din 14 martie 2025)</p>	<p style="text-align: center;">15</p>	<p>Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de eficiență înaltă în vederea certificării prin garanții de origine, prin care se reglementează modul de determinare a energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, precum și a economiilor de energie primară la producerea energiei electrice și termice în regim de cogenerare, în</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă La pct. 118 cuvintele „<i>și de alte de acte justificative precum:</i>” se substituie cu „ <i>și de alte acte care confirmă absența din unitate precum:</i>”</p>

		<p>vederea certificării prin garanții de origine. Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.36 al Legii nr.100/2017, coroborat art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota de fundamentare a proiectului a fost întocmită cu respectarea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Examinarea redacției propuse a proiectului denotă utilizarea unor expresii ambiguu, care pot determina interpretarea extensivă a normelor și multiple riscuri aferente implementării acestora ("și de alte de acte justificative precum:", "dacă există temeuri justificative."). Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017) în condițiile reconsiderării prin prisma riscurilor delimitate potrivit compartimentului III al prezentului raport de expertiză anticorupție.</p>	<p>La pct. 134 cuvintele „<i>dacă există temeuri justificative</i>” se exclud</p>
Avize suplimentare			
<p>S.A. „CET-Nord” (aviz nr. 413-08/0408 din 25 martie 2025)</p>	<p>16</p>	<p>În contextul remiterii proiectului de act normativ spre expertizare, Vă solicităm examinarea următoarele propuneri:</p> <p>1. La pct.61 din Anexa nr. 3 la HG nr. 281/2024 să se completeze cu următorul text: „<i>În cazul în care consumul de energie electrică în sezonul rece este mai mic decât consumul mediu înregistrat în perioada mai-august a anului de referință pentru începutul sezonului de încălzire, iar printr-un act</i></p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În urma consultărilor desfășurate cu părțile interesate privind propunerile suplimentare la proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cantității de energie electrică produse în cogenerare de înaltă</p>

	<p><i>constatator, întocmit de către furnizor/gestionarul fondului locativ/administratorul asociației, s-a stabilit că sursa principală de încălzire a unității este un cazan pe gaze naturale, la calculul consumului echivalent de resurse energetice să ia în considerare exclusiv consumul de gaze naturale”.</i></p> <p>Argumentare. Pentru a determina aportul fiecărei unități locative la balanța energetică, sunt luate în calcul consumurile totale de energie, inclusiv energia electrică utilizată pentru răcirea începerilor prin aparate de aer condiționat, fapt stipulat la pct. 61 al Anexei 3 după cum urmează:</p> <p><i>Cantitatea minimă necesară pentru menținerea temperaturii interioare la +18°C se compară cu consumul echivalent de resurse energetice înregistrat pe perioada respectivă de facturare, determinat după formula:</i></p> $Q_{dec.echiv}^{ap,x} = W_{en.el} \eta_{inc.el} + V_{GN} \cdot Q_i^r \eta_{CT.ind} \text{ [kWh]}$ <p>(67)</p> <p>Astfel, la determinarea consumului echivalent de resurse energetice (energie electrică sau gaze naturale), se scade, din consumul de gaze sau energie electrică pentru luna facturată, volumul de gaze mediu sau cantitatea medie de energie electrică consumate în perioada mai-august, excluzându-se astfel consumul de resurse energetice utilizat pentru prepararea apei calde și a bucatelor aplicând formula:</p> $Q_{ap.x.dec.echiv} = (W_{en.el} - W_{en.el.mai.aug}) \times \eta_{inc.el} + (V_{GN} - V_{GN.mai.aug}) \times Q_{i.r} \times \eta_{CT.ind}$ <p>În legătură cu acest fapt și urmare a examinării unor reclamații din partea consumatorilor, s-a constatat o lacună normativă care creează o situație incertă pentru locatarii care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vara au un consum ridicat de energie electrică destinat pentru răcirea încăperilor prin aparate de aer condiționat, ceea ce crește media de consum din perioada mai-august. 	<p>eficiență, în vederea certificării prin garanții de origine (număr unic 24/MEn/2025), s-a constatat că nu există un consens asupra acestora.</p> <p>Totodată, având în vedere că metodologia în vigoare permite aplicarea unor metode individuale și ținând cont de avizul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 04-02/1780 din 01 aprilie 2025, considerăm că, în această etapă, adoptarea unei soluții comune nu se justifică.</p>
--	--	--

- Iarna sursa de încălzire este cazanul care funcționează pe bază de gaze naturale, având un consum redus de energie electrică, sub media lunilor mai-august.

Această scădere a consumului de energie electrică în sezonul rece se califică ca o neîndeplinire a cerinței de menținere a temperaturii minime de +18°C, generând costuri suplimentare pentru acești locatari.

Pentru a ilustra această problemă, prezentăm un caz practic ce evidențiază situația expusă mai sus.

În perioada mai-august consumatorul a înregistrat consum de energie electrică 264 kWh, în luna decembrie a consumat 182 kWh

$$Q_{ap.x.dec.echiv} = (W_{en.el} - W_{en.el.mai.aug}) \times \eta_{inc.el} + (V_{GN} - V_{GN.mai.aug}) \times Q_{i.r} \times \eta_{CT.ind}$$

$(182 - 264) \times 0,95\% = - 77,9$ deci se constată că consumul de energie electrică utilizat în perioada mai-august pentru răcire influențează negativ $Q_{ap.x.dec.echiv}$

Astfel, pentru a asigura un sistem de facturare echitabil și a preveni litigiile în instanțele de judecată din cauza lacunei normative constatate, propunem spre aprobare completarea propusă.

2. La pct. 62 din Anexa nr. 3 la HG nr. 281/2024 să se completeze cu următorul text: „*În situația în care consumatorii noncasnici utilizează în activitatea desfășurată echipamente tehnice cu cedare de căldură (frigidere, camere frigorifice etc.), ceea ce determină un necesar redus de energie pentru încălzirea unității, la calculul consumului echivalent de resurse energetice se va aplica coeficientul, $\eta_{inc.el} = 70\%$ ”.*

Argumentare. Echipamentele tehnice utilizate în cadrul unităților noncasnice, precum frigiderule, camerele frigorifice și alte instalații de refrigerare sau climatizare, generează căldură reziduală în timpul funcționării. Această căldură poate contribui

		<p>semnificativ la menținerea temperaturii ambientale în spațiile respective, reducând astfel necesarul de energie pentru încălzire. Aplicarea unui coeficient de corecție în calculul consumului echivalent de resurse energetice este justificată prin reducerea efectivă a consumului de energie pentru încălzire, deoarece o parte din căldura necesară este furnizată de echipamentele frigorifice. Prin urmare, introducerea unui coeficient de corecție pentru consumatorii noncasnici care utilizează echipamente cu cedare de căldură este justificată atât din punct de vedere tehnic, cât și juridic, întrucât permite o evaluare corectă a consumului real de energie și încurajează utilizarea rațională a resurselor.</p> <p>3. Se propune abrogarea pct.82¹ și menținerea unei singure formule de calcul reflectate la pct. 82, ceea ce elimină orice posibilitate de interpretare diferită și asigură un proces uniform de facturare a energiei termice furnizate pentru încălzirea apei. În legătură cu acest fapt, se impune și excluderea din pct.82 a sintagmei „și echipamente de măsurare a energiei termice comune, destinate atât încălzirii locuințelor, cât și a apei”, întrucât respectiva mențiune devine irelevantă ca urmare a abrogării pct.82¹.</p> <p>Totodată în formula de calcul (16) „Q_{com}” se va substitui cu „Q_{PTI}” unde: „Q_{PTI} – cantitatea de energie termică înregistrată de echipamentul de măsurare instalat în PTI (Gcal)”</p>	
<p>S.A. „Termoelectrica” (aviz nr. 79/2360 din 27 februarie 2025)</p>	<p>17</p>	<p>Prin prezenta, „Termoelectrica” S.A. informează că, a examinat propunerile de modificare și completare a proiectului Hotărârii de Guvern privind aprobarea Metodologiei pentru stabilirea cantității de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării garanției de origine și de modificare a unor Hotărâri de Guvern (număr unic 24/MEn/2025) și comunică următoarele.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>În urma consultărilor desfășurate cu părțile interesate privind propunerile suplimentare la proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cantității de energie electrică produse în cogenerare de înaltă</p>

	<p>S.A. „CET-Nord” propune completarea pct. 61 din Anexa nr. 3 la HG nr. 281/2024 cu următoarea prevedere: „În cazul în care consumul de energie electrică în sezonul de încălzire este mai mic decât consumul mediu înregistrat în perioada mai-august a anului de referință pentru începutul sezonului de încălzire, iar printr-un act constatator, întocmit de către furnizor/ gestionarului fondului locativ/administratorul asociației, s-a stabilit că sursa principală de încălzire a unității este un cazan pe gaze naturale, la calculul consumului echivalent de resurse energetice să ia în considerare exclusiv consumul de gaze naturale”. Conform propunerii înaintate constatăm că se analizează doar consumul mediu de energie electrică înregistrat în perioada mai-august cu perioada de facturare. Ținem să menționăm faptul că există situații în care și consumul mediu de gaze naturale în perioada mai-august poate fi mai mare decât în perioada de facturare. Respectiv, ar fi corect ca să fie analizate nu doar consumurile de energie electrică, dar și de gaze naturale. Suplimentar, la cele menționate, conform celor propuse de SA „CET-Nord”, urmează a fi întocmit un act constatator referitor la sursa principală de încălzire, care urmează a fi întocmit de către furnizor/gestionarul fondului locativ/administratorul asociației. Conform prevederilor pct. 70 din Regulament „Operatorii sistemului de distribuție a energiei electrice și operatorii de sistem al gazelor naturale, anual, până la 20 octombrie, prezintă, conform listei, furnizorilor de energie termică/gestionarilor/altor intermediari la decontări, informația cu privire la consumul mediu de gaze naturale/energie electrică pentru perioada mai-august, care este utilizată în procesul de repartizare și de facturare a energiei termice, iar în sezonul de încălzire, lunar, până la data de 5 a lunii de facturare, prezintă datele de consum”. Astfel, după recepționarea consumurilor de energie electrică/gaze naturale, furnizorii de energie termică urmează să proceseze informațiile recepționate, ceea ce presupune timp. Ulterior, în cazul depistării consumului de energie electrică mai mic decât în perioada mai-august să notifice gestionarul</p>	<p>eficiență, în vederea certificării prin garanții de origine (număr unic 24/MEn/2025), s-a constatat că nu există un consens asupra acestora. Totodată, având în vedere că metodologia în vigoare permite aplicarea unor metode individuale și ținând cont de avizul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 04-02/1780 din 01 aprilie 2025, considerăm că, în această etapă, adoptarea unei soluții comune nu se justifică.</p>
--	--	---

		<p>fondului locativ/administratorul asociației despre necesitatea inspectării unității respective și întocmirea actului de constatare a sursei principale de încălzire. Respectiv, procedura de facturare a energiei termice este tergiversată. Pentru a avea o echitate și a exclude tergiversarea procedurii de facturare propunem redactarea propunerii SA „CET-Nord” după cum urmează: „În cazul în care consumul de energie electrică/gaze naturale în perioada respectivă de facturare este mai mic decât consumul mediu înregistrat în perioada mai-august a anului de referință pentru începutul sezonului de încălzire, componenta respectivă (energie electrică sau/și gaze naturale), nu se ia în calcul la determinarea consumului echivalent de resurse energetice”.</p>	
<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (aviz nr. 04-02/1780 din 01 aprilie 2025)</p>	<p>18</p>	<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE/Agencia) a examinat solicitarea Ministerului Energiei privind propunerile S.A. „CET-Nord” de modificare și completare a Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 281 din 17.04.2024 (Regulamentul nr. 281/2024), parvenite prin scrisoarea nr. 06-849 din 25.03.2025, număr de înregistrare ANRE 4784 din 25.03.2025 și comunică următoarele.</p> <p>Situațiile abordate în pct. 1 și 2 din propunerile S.A. „CET-Nord” sunt cazuri particulare, nu necesită a fi generalizate și urmează a fi examinate individual, or în conformitate cu pct. 17 din Regulamentul nr. 281/2024: locatarii/gestionari/asociațiile de proprietari din condominiu/autoritățile administrației publice locale sunt în drept să elaboreze și să decidă asupra unui alt mecanism de repartizare a consumului de energie termică, precum și asupra modului de repartizare a diferențelor dintre indicațiile echipamentului de măsurare (contorului) instalat la bransamentul blocului locativ sau al unei părți a acestuia și cele ale echipamentelor de măsurare (contoarelor) instalate la unități, cu condiția respectării Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu și a Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002, Propunerile S.A. „CET-Nord” derivă din cazuri individuale, sunt</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>subiective și interpretative, nefiind clare aspectele precum: în baza căror criterii a fost ales coeficientul , $\eta_{inc.el} = 70\%$ ", dar nu 80% sau 65%; performanța energetică a echipamentelor tehnice cu cedarea căldurii reziduale se ia în calcul sau nu; de către cine vor fi întocmite actele constatatoare;, furnizorul va avea timp și resurse pentru inspectarea fiecărui apartament și consumator noncasnic, aplicarea în calculul consumului echivalent de resurse energetice doar a consumul de gaze naturale va duce la majorarea cantității minime necesare pentru menținerea temperaturii interioare la +18 °C.</p> <p>La pct. 3 privind abrogarea pct. 82¹ din Regulamentul nr. 281/2024 și menținerea unei singure formule de calcul reflectate la pct. 82, Agenția nu o consideră argumentată, ori în cazul existenței echipamentului de măsurare a energiei termice, acesta înregistrează cantitatea de energie termică pentru prepararea apei calde menajere utilizată de facto. Dacă la nivel de bloc locativ cu sisteme de distribuție pe orizontală există echipamente de măsurare a cantității de energie termică pentru prepararea apei calde menajere, facturarea urmează a fi efectuată în baza datelor echipamentului de măsurare. Ori pct. 76 din Regulamentul nr. 281/2024 stipulează că <i>„plata pentru energia termică folosită pentru încălzirea apei se calculează în funcție de volumul apei consumate, de parametrul termic înregistrat de echipamentul de măsurare, de indicațiile echipamentelor de măsurare instalate în unitate...”</i> și doar <i>„în cazul lipsei mijloacelor de măsurare-conform formulei 14 de la pct, 80”</i></p> <p>Totodată menționăm că în temeiul art. 72 alin. (4) al Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017: „Actele de interpretare oficială a actelor normative (...) sint adoptate, aprobate sau emise de autoritățile care au adoptat, au aprobat sau au emis actele supuse interpretării”.</p>	
--	---	--

Secretar de Stat

/semnat electronic/

Constantin BOROSAN